

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Političen list za slovenski narod.

Političen list za slovenski narod.

Političen list za slovenski narod.

Političen list za slovenski narod.

Političen list za slovenski narod.

Političen list za slovenski narod.

Stev. 292.

V Ljubljani, v četrtek 21. decembra 1893.

Letnik XXI.

Goriški deželni zbor

začel je dne 19. t. m. delovanje s slovesno sv. mašo, katero je daroval milostivi prošt A. Jordan ob 10 uri.

I. seja ob 11. uri, navzoči so bili vsi zunaj dveh bolnih: dr. Gregorčiča in Del Torreja.

Deželni glavar grof Fr. Coronini pozdravi poslance s kratkim nagovorom (ital. in slov.), v kojem omenja, da ima zdaj krmilo v roci nova vlada. Poprejšnja vlada se je imenovala pomirljiva, kate-rega imena sedanja vlada nima. Toda za goriško deželo ne bo imelo to nobene posledice, ker je na Goriškem složnost mej narodoma in njunimi zastopniki v deželni zbornici. — Na to je predstavil zastopnika vlade, okrajnega glavarja pl. Bozizio, kateri je v italijanskem in slovenskem jeziku obljubil deželnemu zboru vladno podporo.

Potem je spregovoril deželni glavar lepe besede na grob prerano nmrlega slov. poslanca Jos. Ivančiča. Ranjki je bil vesten in delaven mož, vrl Slovenec, ali nikoli ni žalil druge narodnosti in je bil pri vseh poslancih priljubljen in spoštovan. Lahka mu zemljica.

II. Čez pol ure je bila že II. seja s tem le dnevnim redom:

I. Poročilo deželnega odbora zastran pobiranja deželnih doklad za l. 1894.

II. Poročilo dež. odbora, s katerim predlaga proračun za l. 1894 vseh zalogov, ki so v deželni upravi. Poročilo je sestavil dr. Nik. Tonkli. Provi-zorični proračun se glasi:

Od 1. januarja 1894 do časa, ko se objavi cesarska potrdba deželnozborskih sklepov zastran pobiranja davkov za deželni in zemljišno-odvezni zalog v letu 1894, pobirale se bodo sledeče naklade:

1. za odvezni zalog doklada po 9% na skupno svoto vseh državnih izravnih davkov;

2. za deželni zalog

a) doklado po 8% na skupno svoto vseh državnih zemljišnih davkov;

b) doklada po 12% na skupno svoto državne najemnine, obrtnine in dohodnine;

c) doklada po 20% na užitnino mesa, vina in mošta;

d) davščina 50 kr. od vsacega hektolitra na drobno potočenega piva in

e) davščina 18 kr. od vsacega litra na drobno potočenih žganjin, navedenih v I. členu, B II. 1. točka, postavbe 18. maja 1875 (drž. zak. št. 84) in 10 kr. od vsacega litra na drobno potočenih žganjin omenjenih v 2. točki istega postavnega člena.

III. Volitev v odseke in sicer:

1. finančni: Maurovich (načelnik), Locatelli, Verze-nassi, Ritter, Rojic, Gregorčič, Jož. Tonkli.

2. pravni: Pajer (načelnik), Verze-nassi, Bernardelli, Lovisoni, Tonkli Nik., grof Coronini Alfred, Cerin,

3. peticijski: Dottori (načelnik), Abram, Ma-horčič, Lisjak, Kocijančič, Venutti, Del-Torre.

Iz sabora hrvatskega.

Iz Zagreba, 17. decembra.

Hrvatski sabor je imel 16. decembra zopet sednico, katerej je bil na razpravljanje predložen letni proračun, kakor so ga pretresli v proračunskem

odboru. Debata o tem predmetu se začne drugi teden ter bode bržkone živahna, kolikor se je to pokazalo že pri razpravi v samem odboru. Opozicionalni poslanci so popraševali vladno za mnoge zadeve v političnej upravi, v sodstvu, v cerkvenih in šolskih poslovi. Vlada je v vsem odgovarjala prav površno, včasih tudi dvoumno, tako da so mnoga vprašanja ostala popolnoma nejasna.

Mi se samo čudimo, kako se morejo narodni poslanci, četudi so vladni ljudje, zadovoljiti s takimi odgovori. Glede pobiranja davka je priznala vlada vendar, da se izterjuje včasih tudi krivično. To je dokazal poslanec Jakčin za kotar jaskanski, kjer se je izterjevalo od kmetov odškodovanje vinskega regalnega prava, četudi so jim vinogradi že zdavnej pokončani, a po neke vladnej naredbi so taki pokončani vinogradi prosti vsakega davka regalnega. Pa vendar se davek izterjuje od dotičnih davčnih uradov. To gotovo ni znak dobre uprave. Da je vlada odbila vsako oponašanje opozicije glede nesvobodnih volitev, to se razumi, kajti vlada vkup z vsemi političnimi činovniki misli, da je v tem pogledu nezmotljiva in da se v te njene posle nima nobeden mešati. Opozicija, kakoršna je hrvatska, se po njenej razsodbi, svobodno preganja z vsemi sredstvi. S tem napoveduje vlada še hujšo borbo proti opoziciji, pa je vendar vskljub temu te dni izbran v Brodu v Slavoniji opozicionalni poslanec Eugen Kumičić, a nade je, da jih bo še več, odkar ste se stranki zedinili. Vkljub vsemu pritisku najde se še precejšnje število domoljubov, ki se ne boje politične borbe in gmotnih zgub. A dokler bode še kaj takih mož, ni se bati propada.

V pravosodnem oddelku se nahaja tudi mnogo pomankljivosti, kakor je Frank dokazal, posebno glede zastarelih postav, ki bi se morale nadomestiti z novimi. Pa kakšen odgovor je dobil? Da dozdej ni bilo dosta sposobnih sodbenih činovnikov, ki bi mogli sestavljati postave, vkljub temu pa jih je zdaj že mnogo gotovih, samo počakati se mora, da tudi Ogerska omenjene postave preuredi, kajti potrebno je, da se naše in ogerske postave vjemajo.

To je pa v prvem redu razžaljiv odgovor za ves sodniški stan, češ da ni med njimi sposobnih mož za kodifikatorje, kar pa ni res, kajti mnogi naši juristi se čisto lahko merijo v znanju z juristi pri sosednih narodih. Kar se pa tiče vjemanja naših postav z ogerskimi, je pa čisto novo stališče zavzel predstojnik sodbenega oddelka naše vlade. Hrvatska je avtonomna v sodbenih zadevah, pa more čisto neodvisno od Ogorske izdajati postave, ne pa se na njo vezati. Vrh tega so odnošaji našega naroda drugi nego mažarskega ter je po tem takem neumestno postave kovati po enem kalupu. In kam pridemo na tak način z našo avtonomijo? Če se bode tako ravnalo, začela se bode ogerska vlada mešati tudi v naše avtonomne zadeve, kar je sicer že večkrat poskušala in ne brez uspeha. Če se takim vladnim nazorom sabor ne postavi pogumno v bran, izgubimo sčasoma še to, kar imamo.

Tudi pri oddelku za bogoštovje in nauke se je živahno razpravljalo. V prvem redu se je zahtevala od opozicije večja plača za duhovne v senjski škofiji, kjer imajo župniki največjo plačo 500 goldinarjev. Vlada obljubi, da bode kaplanom plačo povečala po mogočnosti precej, župnikom pa še le potem, ko se bode razpravljalo o kongrui sploh. Bati se je, da bodo morali duhovni še dolgo čakati na to urejenje.

Opozicija tudi ni zadovoljna s pregostim prestavljanjem učiteljev, kar se večkrat zgodi le na temelju kakšne denunciacije; vsled tega je učiteljstvo preveč potlačeno, nesamostalno in beznačajno postalo. To oporeka vlada, prestavljajo se učitelji le po potrebi, a na denunciacije se ne gleda. To poslednje pa ni posebno verjetno. Pa še nekaj je vlada sama konstatirala: pri nas šola nazaduje in analfabeti se množe. Mi stojimo zdaj gorje, nego li pred desetiimi leti, a zaostali smo za Ogorsko daleč, kar je dr. Frank dokazal po statistiki. Vlada v tem pogledu po njeni trditvi ne more pomoči, kajti siromašnih občin ne more siliti, da si zidajo šole in vzdržujejo učitelje, katerih v novjšem času tudi primankuje. Več ko en milijon bi vlada potrebovala poleg sedanjih stroškov, ko bi hotela povsodi potrebne šole osnovati. Da pa narod v tem pogledu preveč ne nazaduje, poskrbela bode vlada za pomočne učitelje izmed občinstva samega. Bode li na ta način narodu kaj pomoči, je prav dvojbeno. Zalostno je, da se opisuje v učiteljišča tako malo učencev. Tukaj bo morala vlada še kaj storiti, če tudi že zdaj troši lepe svote za te šole. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. decembra.

Novi deželnozborski volilni red je vlada predložila dolenje avstrijskemu deželnemu zboru. S tem redom se pomnoži število deželnih zastopnikov za šest, in sicer za jednega virilista, to je, župana dunajskega, 1 poslanca veleposestva, 3 mestne poslance in 3 poslance kmetijskih občin. Deželni zbor bode torej štel 78 članov, in sicer štiri viriliste, nadškota dunajskega, škofa svetohipolitskega, vseučiliškega rektorja in župana dunajskega, 16 zastopnikov veleposestva, 37 zastopnikov mest in industrijskih krajev, 21 poslancev kmetijskih občin. Mesta bodo torej imela toliko poslancev, kakor veleposestniki in kmetijske občine vkupe, ali prav za prav še jednega več, ker jim je vsekako prištevati tudi župana dunajskega. Ker bo tudi rektor navadno podpiral mestne koristi, smemo reči, da bodo v dolenje-avstrijskem deželnem zboru odločevali zastopniki mest, kar je seveda naravno, če se pomisli na velikost Dunaja. V interesu kmetijskega prebivalstva pa to gotovo ne bode.

V *štajerskem deželnem zboru* je novi deželni glavar grof Attems posebno naglašal, da bode kot poslanec postopal tudi znanprej po načelih svoje stranke, kot deželni glavar bode pa strogo nepristranski postopal. Spominjal se je potem zaslug svojega prednika. Slovenci pač ne moremo pričakovati posebne naklonjenosti od novega deželnega glavarja, če se mu je zdelo že pri nastopu svojega mesta potrebno naglašati svoja liberalna načela. Kako pa nepristranstvo liberalci razumijo, to je pa nam že dokaj znano. Deželnega glavarja namestnik je pa zopet dr. Raday.

Češko veleposestvo se nič posebno srečno ne čuti v sedanjem položaju. Nadejalo se je, da si utrdi svoje veljavo, ali marsikaj kaže, da bo prišlo drugače. Knez Schwarzenberg je v državnem zboru Nemcem na ljubo takorekoč zatajil češko državno pravo, davši razumeti, da njim ni dosti na tem, se-li dá cesar kronati za kralja češkega, ali pa ne. S tem se je skupina veleposestva močno oddaljila od češkega naroda. Nemci pa veleposestnikom tako niso bili posebno naklonjeni in so že mnogokrat

skušali izpodkopati njih vpliv. Veleposestniki se zatorej že bojé, da bi jih Nemci utegnili pustiti na cedilu, ko jih več potrebovali ne bodo. Morda se celó zvežejo z Mladočehi, da uničijo vpliv veleposestva. Pri debati o izjemnem stanju sta dva mladočehška govornika klicala levico na pomoč proti veleposestnikom. Sedaj sevéda je to bilo brez uspeha. Drugače pa utegne postati, ko bode nova volilna reforma izvršena in Nemci veleposestnikov več potrebovali ne bodo. Mladočehi naj potem le malo popusté od češkega državnega prava in se lahko zvežejo z levičarji proti veleposestnikom. Potem lahko uničijo ves vpliv veleposestva in z novo volilno reformo uničijo njih kurijo. Veleposestniki so se zvezali z liberalci, da ohranijo svoje predprave, ali to jih morda še bolj gotovo pogubi.

Moravski Čehi. V ponedeljek je klub moravske narodne stranke imel sejo, h kateri so prišli tudi zastopniki Mladočehov. Ta seja je nekako imela namen, svetu pokazati spravo mej obema češkima strankama. Predsednikom je bil jednoglasno voljen dr. vitez Šrom. Pri volitvi prvega podpredsednika se je pa pokazalo neko nasprotje. Dosedaj je to mesto zavzemal dr. Fanderlik. Poslanec Hulka je predlagal, da naj se prvim podpredsednikom voli vodja moravske ljudske (mladočehške) stranke, dr. Tuček. Nam se to zdi precej naravno, da se v predsedstvo kluba voli kdo iz mladočehške stranke, ako se resno misli na združenje. Staročehski poslanci pa vendar niso marali kar popustiti dr. Fanderlika, ki ima posebno v zadnjem času precejšen vpliv. Vsled tega se ni moglo doseči sporazumljenja, in volitev se je odložila za drugi pot. Najbrž bode voljen dr. Tuček, ker drugače Mladočehi ne ostanejo v klubu in slovanska koalicija bi se jela majati.

Hrvatski sabor je predvčeraj sklenil, da se v zapisniku izrazi, da sabor obsoja napad v francoski zbornici. Stvar je najprej sprožil opozicijski član Barčič, ali predlog, kateri se je pa vsprejel, je pa stavil član vladne stranke, Kusevič. Vse stranke so glasovale za omenjeni predlog, kar je predsednik izrecno konstatoval. Potem se je pa začela debata o deželnem proračunu.

Brazilijska. Vstaši vendar zares delajo na to, da se obnovi cesarstvo. Posebno admiral Gama, ki se je še le nedavno pridružil vstajnikom, je odločno za obnovenje cesarstva. Tudi general Mello ni več nasproten, ker le s pomočjo monarhističnih privržencev bi bilo mogoče, zmagati v sedanji državljanski vojski. Gama je poslal v Evropo že sele, da pregovori grofinjo Eu, da se odpove prestolu v korist svojemu starejšemu sinu dom Pedru d'Alcantara, ki študira v dunajski vojaški akademiji. Grofinja sama ni popularna v Braziliji, posebno liberalci, ki imajo velik vpliv, so jej nasprotni, ker je dobra katoličanka. Ker grofinja Eu se neče odpovedati, so že mislili sina druge hčere pok. cesarja princa Saksonske-Koburskega proglasiti za cesarja. To misel so opustili in mislijo po predlogu admiral Game nastaviti nekako regentstvo iz pristašev pokojnega cesarja, ki bi vladalo, dokler ne bi mogel princ Peter d'Alcantara prevzeti prestol. Pokrajine bi za novo vredbo stvari s tem pridobili, da bi jim dovolili večjo avtonomijo, nego jo jim pušča republika. Sevéda je vse to le prazno sklepanje, dokler kler vstaši ne zmagajo.

Socijalne stvari.

Anarhisti o pariškem napadu.

Bomba, vržena oni dan v parlament francoski, je vzbudila najedenkrat eneržijo republikancev. Z ogromno večino 413 proti 63 glasom je sklenila zbornica poslancev projekt, stisniti svobodo ščevanja do napadov. Zdaj se ne bodo mogli pojaviti brez kazni taki pozivi, kakor sledeči prijavljeni ob koncu novembra v anarhističnem pariškem dnevniku „Père Peinard“:

„Vstani, proletarijce! Z ognjem in mečem, z dinamitom, z junaškim dejanjem jednote ali s skupnimi silami se bori na vse načine in brez vsega usmiljenja. Ako nočeš poginiti v sili in trpljenju, zgrabi svoje sovraže za grlo in zaduši. Da pa pogodimo bestijo v samo srce, katero si je opasala, treba je zvijače. Vedi, da jedna bomba dinamitova, ročno vržena, več opravi, kakor stotina ljudij, boreča se hrabro z vojsko. Podkladjamo razstrelivo povsod, kjer se gromadijo meščani, v cerkvah, gledališčih, parlamentih, mestnih svetovalnicah in v vseh dikasterijah. Naj vsakdo vzleti v zrak in po-

gine v plamenih; ali vedite, da oni, kateri bodo izpolnovali te svete čine maščevanja, morajo ostati skriti, neznani, da bi mogli tu in tam delovati in dovršiti prevrat, dajoč s svoje strani naj si bo najmanjšo žrtev.“

Takih pozivov že ne bo, ali pa to zmore utrditi pokoj in varnost občno, ako se nič drugega ne zgodi? Konservatista Baudry d'Asson je rekel v zbornici poslancev: „Zdaj bo to, kar je bilo na vrhu, šlo v globine zmešnjave in začelo tam širiti gnijlost. Ako hočete trdne zamene v čutih in namerah, nesite križ v šolo, religijo dajte ljudstvu!“ Smejali so se mu in dejali: „Nazadnjak, klerikalec! On hoče prostost vesti, največjo pridobitev naših časov, zavreči!“

Ali odlokov proti hujskačem tiskovnim, policije, ki se je zvečala s troški 800 tisoč frankov, se anarhija ne boji.

Oni ponedeljek so se zbrali pariški socijalisti v „Maison du Peuple“ in sklenili jako kratko, ali jako izrazno resolucijo: „Ni naloga socijalistov, obsoditi sobotni napad.“ Kdo jih je za to vprašal? Nihče!

Slovstvo.

Knjige družbe sv. Mohorja.

(Dalje.)

5. Na krivih potih. Povest. Spisal Zaljski. Slovenskih Večernic XLVII. zvezek. Sedeminštiridesetič romajo Slovenske Večernice iz Korotana, iz osrčja Samovega kraljestva po slovenski zemlji. Ni dvoma, da so knjižice, katere ljudstvo najbolj in najpreje bere. Koliko zimskih večerov prikratijo Slovenske Večernice! Mladenci in starci, otroci in stariši, vse bere in posluša. Mladina se uči, možje navdušujejo, starci pa tolažijo. Ves narod — temu so priča tisoči naročnikov — srce iz Večernic pouka in zabave.

Prav zato je pa treba, da se podaja v Večernicah le dobra, izbrana duševna hrana — in ta v lepi obliki. Ker se knjiga bere mnogokrat, zapomnijo si mnogo stvari priprosti ljudje doslovno. Tako jih ponavljajo, tako preidejo potem v meso in kri. Če je torej v knjigi duh domač, podpira med narodom razvoj pravilne, lepe govorice. Če je pa tuj duh v knjigi, zatrosi ljulko, ki duši cvete domačega Parnasa.

Priznati moramo, da se je družba letos trudila in skrbela, da pripravi tečne hrane Slovincem po Večernicah. Jako hvalevredno je, da je samo jedna daljša povest, katerih sicer zadnja leta pogrešamo. Pravi se ji: „Na krivih potih“. Nekje na Slovenskem ima bogat graščak plavž in rudnike. Grdo ravna z ubogimi rudarji, da ti le težko prenašajo njegovo stiskanje in vžemanje. To priliko porabi Štifter, socijalist z Nemškega. Skliče nočen shod in naštuje delavce zoper graščaka. Ivan, pošten mladenič, se ustavlja in ugovarja. Tisto noč pogoré gospodarska poslopja graščaku. Mihec Skopin, grd skopuh, ovadi shod rudarjev in dobi 100 gld. za to. Graščak ga podkupi, da gre k sodnji in priča, tudi zoper Ivana, češ, da je ta tudi govoril na shodu. Kaj, tega ne pové. Obetal je graščak Skopinu Ivanovo nevesto Malčko, katere se je pa graščakovi slji tudi posebno ljubilo. Delavce vsled te ovadbe pozapró. Ivan pa srečno uide iz zapora in beži iz dežele med vstaše. Tam ga vjemó Turki, toda reši ga Srbkinja Zorana, ki je tudi hkrati vjetnica. Med Ivanovo odsotnostjo se spriča njegova nedolžnost. Graščak pride na boben in zaradi ponarejenih vrednostnih listin še pod ključ. V ječi se obesi. Mihec Skopin umrje, spravljen z Bogom, Štifterja prebode vojak, ko je hotel uskočiti iz ječe. Rudnike kupi nov, dober gospod. Ivan in Malčka se poročita.

Taka je vsebina večernične povesti. Vsakdo nam gotovo pritrdi, da je g. pisatelj tukaj pričel orati ledino, v katero je bila na Slovenskem morda le tu in tam zasajena rovnica. Zato se je istinitost pregovora, da je vsak začetek težak, tudi tukaj pokazala. Vpraša se torej, ali ustreza namenu? Da lažje umemo namen, pogledjmo bistvo vsake take in podobne povesti — civilne poezije.

Civilno (zadružno) pesništvo je namreč umetnost, ki izraža prizore človeškega življenja tako, da budi v čitateljih čuvstva, ki gojé duha, od katerega zavisi sreča zadružnega življenja.

V naši povesti so prizori dobro pogodeni, ali domišljija ima vendar le preobširno polje. Človek si ne more prav lahko misliti mesta, kjer bi se vršila povest. Železni rudniki, velika reka, gozdi, ki

segajo v Bosno, vse to je preveč fantastično. Na Slovenskem bi menda težko potoval tri dni, da ne bi prišel v obljudene kraje. Povest bi pridobila mnogo, če bi ne bilo tega nedostatka. Tudi Zorana bolj prisiljeno seže v povest. Glavnih vozlov ne smejo nikdar razvozljati postranske osebe. Tu pa reši junaka Zorana, o kateri ne izvemo ne prej ne slej ničesar.

Ona sitnost graščakova, s katero je nadlegoval Malčko, je tudi odveč. Jedenkrat se še prenese. Ali ponavljanje takega prizora vsakemu preseda. Treba je tudi pomisliti, da take povesti beró otroci na glas svojim starišem. Kaj mu bodo ti rekli, če bi jih vprašal radoveden deček: „Kaj pa je hotel Malčki graščak?“ Pritegnil bo tej opreznosti vsak, kdor je bil priča podobnih slučajev. Sploh moramo odločno povdarjati, naj se v družbinih povestih, katere prebirajo odrasli in otroci, ne slikajo prizori, kakoršnih nahajamo tako odveč v modernih romanih; ne pozabi naj odbor pri zbiranju tvarine, da je Mohorjeva družba cerkvena bratovščina in da se v cerkvi za-njo agituje!

Kaj pa o čuvstvih, ki naj gojé pravega duha? Prizori naj bodo v povesti taki, da rodé čuvstva — prizori torej, ne pa pridige in refleksije. Čemu toliko razpravljati o Malčini lepoti, o njenem umivanju in kopanju! O koristi vode nam je povedal dovolj lanski domači zdravnik. Saj vendar niso slovenska dekleta tako silno zamazana! Umestna je ta opazka, pa bodi kratka, ne tako obširna.

(Dalje sledi.)

Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda. VII. Izdalo in založilo vodstvo. V Ljubljani. Tiskala Katoliška tiskarna. 1893. Letošnji vestnik je zeló narasel ter obsega 164 strani. Poleg navadnih društvenih zadev so namreč objavljeni darovi, dospeli družbinemu vodstvu v Ljubljani po VII. skupščini do 1. avgusta 1893. — Točnega in obširnega poročila bodo društveniki gotovo veseli, na čast pa je tudi družbi sami, ker priča, kako neumorno je družba sv. Cirila in Metoda delovala tudi v minolem letu za vzgojo slovenske mladine.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. decembra.

(Križarnica Nj. Vel. „Elizabeta“) vrnila se je srečno dne 19. dec. dopoldne ob 11. uri v Pulj od svojega svetovnega potovanja. Vse ladije v vojnem pristanišču bile so v veliki „Flaggen-Gala“ in ladije letošnje eskadre, kojej poveljnik je kontre admiral nadvojvoda Karol Stefan, izkazale so ji mornarsko čast „Raaen-Salut“. K vsprejemu došel je z Dunaja nadvojvoda Franc Ferdinand, ki je potoval na tej ladiji do Yokohame na Japonskem, od tod pa se peljal s privatnim parnikom v S. Francisco in preko Amerike v Evropo; ladija pa se je vrnila okolu Indije in skozi Rudeče morje v Pulj. — Poveljnik „Elizabete“ in vse osebe ladijinega „štaba“ so odlikovane. Naš rojak č. g. Ivan Kuralt, kapelan c. in kr. vojne mornarice, je dobil Franc Josipov red.

(„Sl. Narod“ o odlikovanju deželnega glavarja.) Na nedostojno pisarenje „Narodovo“ glede odlikovanja deželnega glavarja Otona Detele ne bomo odgovarjali; tudi ne bomo branili blag. gosp. deželnega glavarja, ker njemu, čegar marljivo in plodnosno delovanje pozna vsa dežela, tega treba ni. — Vzrok pa, da „Narod“ o njem tako brezozirno piše, pove „Narod“ sam, ko pravi: „Po vsem tem ni drugače mogoče, kakor da je gospod Oton Detele dobil red železne krone jedino le kot reprezentant klerikalne stranke“ — Da, to je greh našega deželnega glavarja, da je odločen katoličan kakor v zasebnem, tako tudi v javnem življenju in tega mu „Narod“ sevéda ne odpusti tako lahko in zato razlaga, da je odlikovan „jedino le kot reprezentant klerikalne stranke“. — Mi sevéda moramo reči, da smo s to konservativno-narodno stranko čestilno razlago „Narodovo“ povse zadovoljni.

(Slovenska šola družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovecu.) Odbor slavne naše šolske družbe kupil je v Velikovecu na Koroškem lepo in primerno zemljišče (2306 štirjaških sežnjev), na katerem se bode sezidalo novo poslopje za slovensko štirirazredno šolo, Slava! Nova šola, ki se bode zidala prihodnje leto, bo neizmerne važnosti za velikovski okraj in koroške Slovence v obče. Zato ta ukrep odbora družbe sv. Cirila in Metoda pozdravljamo z iskrenim veseljem in želimo, da se prepotrebna šola čim prej dozida, da prav plodonosno deluje v korist

zapuščene in toliko zatirane slovenske raje na Korškem!

(Komandant 28. pešdivizije), fml. Hegedüs, došel je danes v Ljubljano; na njegovo željo izostal je slovesen sprejem.

(Odličen gost.) Včeraj se je pripeljal z Dunaja v Ljubljano biskup iz Leša v Albaniji, presvetli g. Fr. Maleszynski, rodod Poljak, ter se nastanil pri č. oo. frančiškanih. Jutri odpotuje naprej v Trst.

(Kauonično umeščen) je bil danes čast. g. Anton Lesjak na župnijo Zelimlje.

(Primorski list) naznanja v zadnji številki, da bo tudi v prihodnje izhajal vsak drugi teden, in sicer v četrtek. Cena mu je jeden goldinar ali dve kroni za celo leto. Vrli ta list, posebno potreben za slovensko Primorje, iskreno priporočamo v obilno naročbo in podporo.

(Südösterreichische Post — nov nemški list za južnoavstrijske dežele.) Odkar je v preteklem poletju mrtvaški zvon zapel ljubljanskemu „Wochenblattu“, bili so naši Nemci brez svojega glasila. Govorilo se je takrat, da se bode z novim letom „Wochenblatt“ prelevil v „Tagblatt“, toda ni šlo. Gospoda je pač zadovoljna s tednikom. „Südösterreichische Post“, za katero pa gospod izdajatelj v vseh južnih deželah ni mogel dobiti tiskarne, zleči jo je moral na Dunaju. — Novo časniško dete svojim bodočim čitateljem obeta, da bode krepko zastopalo nemštvo na Kranjskem in Primorskem, da se bode držalo starega programa avstrijskih Nemcev: „Napredek, nemštvo in celokupnost države“. — Mi pa smo trdno prepričani, da tudi nova „Südösterreichische Post“ še ne zgradi nemškega mostu preko slovenskih dežel do Adrije.

(Iz Rima) se nam poroča dne 19. t. m.: Minolo nedeljo je bila v Rimu v drugem volilnem okraju dopolnilna volitev v parlament. Na volilnih shodih in po lepakih po ulicah so se priporočali trije kandidati: Bonghi, Montenovesi in Gallupi. Od 6850 volilcev jih je prišlo volit nekaj nad 1800. Montenovesi je dobil 662, Bonghi 600 in Gallupi 512 glasov. Ker nobeden ni dobil nadpolovične večine, bode med prvima dvema ožja volitev. Pomenljivo in za italijansko lahkoživost značilno je, da je pri tej volitvi znani ropar Tiburzi dobil 29 glasov. Trije šaljivci so se med volitvijo vozili po mestu z velikim transparentom, na kojega prvi strani je bil napis: „Votate per Tiburzi!“ („Glasujte za Tiburzi!“); na drugi strani: „Tiburzi non è commendatore, e questo gli fa onore. Viva lui!“ („Tiburzi se ne hvali, zato bi ga izbrali. Živio!“ — Včeraj se je na dvorišču tukajšnjega državnega vseučilišča zbralo nad sto visokošolcev, ki so slavili obletnico znanega Oberdanka. Na ploščo so obesili venec s črnimi trakovi. Neki Marchi je kvasil o združenju Italiji, tovariši so se drli: „Viva Oberdank! Viva Trento e Trieste!“ Reveži, gotovo niso imeli opoldne makaronov do siteda! — Minoli teden je sedel pred tukajšnjim porotnim sodiščem sin neke imovite družine zaradi uboja. Imel je znanje z nekim kmetskim dekletom, ki je služilo na pristavi njegovega očeta. Ker stariši niso dovolili sinu ženitve, dogovorila sta se, da si — končata življenje. Junija meseca se snideta na samotnem kraju, kjer lupežnik z revolverjem ustrelil dekleta, a potem se naznanil policiji, češ, da sam sebe ne more umoriti. Državni pravdnik je zahteval strogo kazen, a zagovornik je zmedel glave porotnikom, da so ga z večino glasov oprostili. Sodišče ga je obsodilo le na štiri mesece ječe, ker je brez pravice rabil orožje. Občinstva je bilo mnogo pred sodiščem poleg cerkve sv. Filipa Nerija ter je javno izražalo nevoljo, ko se je razglasila obsodba.

(Iz Idrije) 19. dec. Blizu mesec dni imeli smo lepo vreme, sedaj se je začela oglašati burja — v njenem spremstvu pa bolezen. Obolel je g. c. kr. učitelj Janez Pleško, kateri podučuje v tretjem razredu ravno 104 dečke. Komaj se je povrnil g. Al. Novak po dvemesečni bolezni v šolo, oboli že drugi učitelj; pa tudi nekatere izmed učiteljic je napadla bolezen.

(Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani) ima v petek dne 22. decembra t. l. ob 2. uri popoldne v magistratni dvorani javno sejo. Na dnevnem redu je: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. podelitev jubilejskih ustanov za l. 1898. 3. Imenovanje cenzorjev za avstrijsko-ogersko bančno filijalo v Ljubljani. 4. Predlog o imenovanju trgovskih prisednikov pri tukajšnjem dež. sodišču. 5. Poročilo o ustanovitvi šole za lončarsko obrt. 6. Poročilo o povzdigi slamniarske industrije. 7. Proračun za

l. 1894. 8. Maksimalna tarifa društva komisijonarjev v Ljubljani. 9. Pravila bolniške blagajnice zadruga krojačev, krznarjev itd. 10. Prošnja za dovolitev novih semnjev v Zagorju ob Savi, Ribnici in na Raki. 11. Povišanje skladnine pri tukajšnjem carinskem uradu. 12. Prememba sejmškega reda v Ribnici. 13. Poročilo o vpeljavi podučevanja o čevljar-skem obrtu v Kropi.

(Novo sejmišče za prešiče v Ljubljani.) Dozdaj se je vršil svinjski sejm ob tržnih dnéh pred Židano-hišo na Poljanskem trgu, kar ni bilo v korist ni stvari sami ni kupcem ni trgovcem, najmanj pa v obližju se nahajajoči šoli Lichtenhurnovega deklishega sirotišča! Vsled teh nedostatkov in raznih nekorektnosti, vršivših se na tem zasebnem prostoru, dobili so interesovani krogi (mesarska in krčmarska zadruga) obilo povoda do javne pritožbe, in mestni magistrat je po nje objavi tudi takoj sklenil, odkazati svinjskemu sejmišču — drug prostor. Z novim letom vršili se bodo namreč sejmi za prašiče ob tržnih dnéh v zaprti ograji tik konjskega sejmišča, in se bode v kratkem vse potrebno v to svrhu storilo, — kar naj si interesovani krogi v mestu in na deželi vzéno v znanje za svoje daljno ravnanje. — S tem ukrepom je mestni magistrat storil nekaj pač že dolgo in skrajno potrebnega, a storil bi bil to že lahko poprej, iz lastnega nagiba, ne pak stoprav po — javnih pritožbah!

(Umrl) je predarelski državni poslanec dr. Oelz v 82. letu starosti. Pokojnik je bil vrl mož ter značajan katolišk poslanec.

(Božičnica) v zavodu „Josefinum“ na Poljanah bo na pravnik sv. Štefana popoldne ob 5. uri. — P. n. podporniki in dobrotniki se uljudno vabijo na to božičnico. Darovi za božično drevo, za katere se tudi tam potom prosi, se hvaležno sprejemajo v omenjenem zavodu.

(Dalmatinske novice.) Hrvatski dijaki na vseučilišču v Inomostu so ustanovili akademično društvo „Velebit“. — Na otoku Visu zmagali so tudi v drugem in tretjem razredu katoliški Hrvatje proti liberalnim Lahom. — Novi zvonik zaderske prestolnice je stal 39.000 gld. Dovršen je bil 2. t. m. Slovesno zvonjenje je po vseh zaderskih cerkvah oznanjalo, da je krasno delo končano. Na vrhu stolpa nameščen je pozlačen kip sv. Štošije. Kip se vidi, kakor angelj, če ga gledaš od tál, ker je umetnik svetnici napravil krila. Kakor hitro je bil kip prost vezij in spon, zasukal ga je veter proti Velebitu, kamor je še sedaj obrnjen. Ugoden slučaj! — Hrvat Vlaho vitez Bogdan, pravi tajnik Nj. Vis. nadvojvode Toskanskega in odgojitelj njegovih otrok, je bil odlikovan od Nj. Svetosti Leona XIII. z vitežkim kom. redom sv. Gregorja.

(Iz Brna,) 17. dec. Zoper slovaško hodoninsko realko so pričeli Nemci hud boj. Krajni šolski svet je sklenil pod vodstvom dr. Fornerja, da se mora ustanoviti nemška realka. Kakor je bil ta sklep tako hitro sklenjen, tako so sklenili i drugega, namreč, da bodo morali dati potrebno svoto davkoplačevalci. A temu so se ustavili Čehi, Nemci in židje, kajti vsi tožijo, da imajo davkov že itak preveč. Da bi blamažo vsaj nekoliko zakrili, izgovarjajo se modri mestni očetje, da so hoteli zvišati priklade le iz tega namena, da poplačajo dolgove, kar je se vé lepa slika poštenega hodoninskega gospodarstva. Ko jim je tukaj izpodletelo, skušajo na drug način ustaviti gibanje za slovaško realko, in sicer menijo, da bode stvar za vselej pokopana, ako ne bode zadosti dijakov. Dr. Fornerju pa ne bode njegova gorečnost za nemštvo nič drugega prinesla kot, kar mu žuga mladi židovski advokat dr. Körner: „Proč s Fornerjem iz mestnega zastopa“. Zanimivo je, s kako vnemo delajo Slovaki za svojo realko. Iz vseh 12 sodnih okrajev so se oglasile občine, da bodo podjetje podpirale, v vsaki hočejo imeti svojega dijaka, in prepričani so, da bodo nastali za Slovake drugi časi. Pri javnih veselicah i pri plesu vse obmolkne, ako se čuje: govornik iz Hodonina je prišel! Vse ga hoče poslušati. V 37 krajih se pobira od hiše do hiše in v hodoninsko hranilnico prihaja 20 do 200 gld. sleherni dan. Slovaki hočejo imeti svojo realko že prihodnje leto, in jo bodo tudi imeli, njih značaj je že tak, da delujejo s kremenito gorečnostjo, česar so se enkrat lotili. Gimnazija v Uher. Hradišti je tudi skoraj kar črez noč bila ustanovljena. — 5. t. m. je umrl profesor Anton Matzenauer, jeden najboljših slavistov naše dobe. Izdal je razsežno delo: „Cizá slova v slovanštine“. — Meseca listopada je zbolelo v Brno 458 oseb za hripo. Morav-

ska hranilnica mora posoditi mestu 40.000 gld., da se plača vpeljava električne razsvetljave v nemškem gledišči. — Vsled predpravitve olomuškega nadškofijstva z dne 10. avg. 1888 je olomuški nadškof knez in vojvoda. Grof Taaffe je dovolil sedanjemu nadpastirju, da sme rabiti sledeči grb: v modrem polju na razburkanem morju plava rujava ladja z napetim belim jadrom, in na desno zgoraj se blišči zlata zvezda. — Mestu „Mor. Listov“ in „Pozorja“ je začel izhajati radikalen list „Lidové Noviny“. V svojem narodnem ponosu so pisali znanemu češkemu rodoljubu, kojemu celo Nemci češko pišejo, nemški list, kjer prosijo za inserate. Tudi radikalno! — Pri volitvah v brnsko trgovinsko zbornico so zmagali povsem Nemci. Padec čeških kandidatov je zakrivilo Brno, kjer je volilo 1050 obrtnikov z Nemci in le 208 s Čehi. Vzlic porazu se je vendar stališče za Čehe mnogo zboljšalo, dobili so namreč za 600 glasov več kakor pred tremi leti.

(Cerkvena umetnost.) V prodajalnici gosp. V. Petričiča na Glavnem trgu bode jutri v petek 22. t. m. razstavljen velum, ki je bil izdelan na tukajšni c. kr. strokovni šoli za umetno vezenje. Velum je narejen v bogati zlati tehniki po načrtu g. ravnatelja Ivana Šubica ter je pobožno volilo gospe Dollenz-ove iz Kranja, namenjeno farni cerkvi sv. Jakoba v Škofji Loki.

(Iz Bosanske Dubice, dne 15. decembra. Letošnja jesen je jako neprijetna, vedno mokro, dež in sneg se menjata, blata je, da si človek skoro nehoté želi snega; velike povodnji so bile zadnje dnij meseca novembra. Ljudje še zdaj sejejo pšenico, bolje mešajo in gazijo mokro zemljo; ako pride velik mraz in sneg, itak ne bo nič. Oblasti so zopet zavohale neki nemir med ljudmi, ter so zapovedale, pri vsaki hiši napraviti klepetalko, ako bi se vstajniki pojavili, da se bo tolklo ljudem na znanje. Menda ne bo nič hudega. Novi gospod upravitelj Mihlovski je izvršil hvalevredno delo: razločil in razgnal je že več let nepostavno vkup živeče mlade ljudi obojega spola — vsake k svojim starišem nazaj; žalibog da je bilo katoličanov največ. Kar jih ni hotelo slušati dušnega pastirja, storili so orožniki z silo in še v zapor so dejali hladit mlade žene. Jeden tak je hotel uteči iz zapora preko Une, pa se je utopil; dobili so ga mrtvega. — Po naši domovini se hvalijo z obilno sadno letino, tu je bilo pa le malo sadja, in je drago; jabolka so po 16 kr. oka. Po Hrvaškem so slive skoraj čisto propadle od gosenic in lanske hude zime. Pred nekaj leti so se hoteli utopiti v preobilnem žganju — slivovici — zdaj vlada večjidel špirit.

(Plemeniti duhovnik.) V Drzycimu v zahodnih Prusih je umrl duhovnik Ksaverij Morawski. Bil je to pravi služabnik Kristusov, radodaren kapelan, splošno priljubljen in spoštovan. Bil je nenavadno usmiljen, in velika darežljivost je bila celó uzrok njegove smrti. Vračajoč se neki mrzli dan z Ježewa domov, je našel na potu nekaj ubožcev blodečih s tremi otroci digljajočimi od mraza. Ne pomišljajoč se dolgo, jim je dal svoj kožu in se je sam v lahki suknji vrnil domov. Mraz je bil silen, duhovnik Morawski se je prehladil, zbolel na vnetju pljuč in umrl. O tem kapelanu poljsko ljudstvo v Prusih pripoveduje sledečo povest: Ko je šel duhovnik Morawski nekega dne skozi borov gozd tucholski, napalo ga je dvoje ali troje tolovajev in ustavilo. No, spoznavši ga, je drug zaklical drugemu: „To je duhovnik z Drzycima, naj le gre naprej. Gospod tako nima nič, ko je vse razdal ubogim.“

(Iz amerikanske humoristike.) [Mej sobaricami:] „Kaj, da se je zbralo toliko ljudij pred to hišo?“ — „Zato, ker je tam v oknu parterovem videti gospo Cox, šivajočo gumb k srajci moževi.“ — „A! Grem pa še jaz gledat, ker že davno nisem videla take žene sužnje.“

(Konferencije.) V Iločovem v Galiciji je imel nedavno jezuit Stanislaw Zaleski konferencije v — mestni dvorani; posebe za moške in posebe za ženske. Razpravljal je razna modroslovska in bogoslovska vprašanja. Vspeh je bil izreden. Vse mestno izobraženstvo se je udeleževalo predavanj in z večine tudi prejelo sv. zakramente. Ustanovili ste se tudi dve društvi: gospe dobroteljske in moška konferencija Vincencijeve družbe. — Mi javljamo to novico s pristavkom, da mej Slovenci take konferencije niso nič manj potrebne, nego mej Poljaki. Da se vrne družba zopet k cerkvi, treba tega pripomočka.

Društva.

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto dne 23. decembra t. l. v L. Mitzkovi restavraciji „Zum alten Schottenthor“, I. Schottengasse 7, v tej sezoni tretji svoj večer. Na dnevnem redu je berilo v. gospoda dr. Frana Sedeja, c. kr. dvornega kapelana in ravnatelja v Augustineju: „O Ernestu Renanu“. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Pristop imajo samo povabljeni ali po katerem udu vpeljani.

Telegrami.

Dunaj, 21. decembra. Pri cesarju so bile danes občne avdijence, kakeršne so ob četrtkih.

Rim, 29. decembra. Včeraj se je v zbornici prečitala vladna izjava, v kateri se vlada obrača do vseh strank za podporo, ker je prevzela krmilo v resnem trenutku. Treba jej je pomoči in narodovega zaupanja, da bode mogla izboljšati finančni položaj. Izjava napoveduje, da se bode štedilo, kjer bode mogoče, ali vpeljati se bodo pa le morali tudi novi davki. Pri debati se je izrekel Crispi, da on hoče gledé vnanje politike pospeševati prijateljstvo mej narodi in spoštovati pogodbe.

Berolin, 20. decembra. V Klinitzovi tovarni za vžigalne klinčke je bila danes zjutraj eksplozija. Za več tisoč blaga je uničenega. Delavcev ni nobeden hudo poškodovan.

Gibraltar, 21. decembra. Ladija „Greif“ je odplula s cesarico avstrijsko proti Madeiri.

Premovana lekarna Piccolijeva v Ljubljani razpošilja proti povzetju **želodžno tinkturo** in sicer v skatljicah po 12 steklenic (1 gld. 36 kr.) in poštinih zavojih po 55 steklenic (5 gld. 26 kr.) itd. Poštino plača, kdor naroči. 584 8 10-2

Popolnoma svilene tiskane foularde od 85 kr. do gld. 3-65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem **črno, belo in barvasto** svileno blago od 45 kr. do gld. 11-65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, narčtov itd.) poštine in carine prosto. Vzorec pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švico.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (13. 2) (c. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-16)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	736 6	0 0	brezv.	oblačno	5-50
20. u. pop.	734 6	1 6	sl. zap.		dež
9. u. zveč.	732 5	2 4	"	dež	
Srednja temperatura 13°, za 3-3° nad normalom					

Finii predmeti lesne rezbarije

umetniška dela kakor:

razpela, svetniki, kapelice itd.

Kasete za nakit, kasete za rokavice, kasete in lončki za tabak, kasete za smodke, kasete za pismene znamke, z godbo, igrajočo najlepše znane komade jako pripravna za

božična darila

nadalje

punice in vozi za punice

zaradi prehajajoče sezone po znižanih cenah. Naposled velika množina

družbinih in otroških iger

Richterjeve omariče s kamenčki za stavbo hiše, loterija, tombola, domino, šah itd. itd. prodaja 631 3-1

Fr. Stampfel,

v Ljubljani na Kongresnem trgu (Tonhalle). Kočevska domača obrt.

633 1

Bolesti potrži naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem jako tožno novico, da je nam iskrenoljubljeni, nepozabni soprog, oziroma oče, zet in strijc, gospod

Jožef Svoboda,

lekarničar in načelnik kranjskemu lekarničarskemu gremiju,

včeraj dne 20. decembra ob 3. uri popoldne, sprejemši sv. zakramente za umirajoče, v 52. leto svoje dobe v Gospodu zaspal.

Posvetni ostanke dragega pokojnika se bodo v petek, dne 22. decembra, ob 4. uri popoldne v hiši žalosti na Prešernovem trgu št. 12 vzdignili in prenesli k sv. Kristofu v večni počitek.

Svete maše zadušnice se bodo hrale v več cerkvah.

Za tiho sežalje se prosi!

V LJUBLJANI, dne 21. decembra 1898.

Viljemina Svoboda roj. Piscohek, soproga. — Berta, Mici, Ana, hčere. — dr. fil. Hans Piscohek, svak. — Božena in Ana Ružička, nečakinji. — Jaroslav Ružička, nečak.

Orodja za sitno žaganje v kasetah (Laubsäge-Werkzeuge),

drsalnice, sobna telovadna orodja, različne svetilke za petrolej

priporoča za božična in novoletna darila

Andr. Druškovič,

železarija. 632 7-1

Za božične praznike

priporočam sl. občinstvu in prečast. duhovščini

vsakovrstne okusne povitice.

Vsprejemam tudi naročila nanje, istotako na **štruklje in sploh na pečivo, ki je običajno ob božičnih praznikih.**

V moji **pekarski prodajalnici na Starem trgu št. 21** narezuje se in oddaja vsakovrstna povitica v poljubnih količinah.

Dobiva se tudi vsakovrsten vselej svež in okusen kruh na vago.

Opozarjam ob enem na svojo novootvorjeno in izvrstno založeno

sladčičarnico

ter se priporočam v naročila o slovesnih prilikah, n. pr. **primicijah, imen-dnevih, krstih, porokah** itd. itd. Postregel bodem vselej s svežim okusnim pečivom ter pošteno, zmerno ceno.

Z odličnim spoštovanjem 629 3-2

JAKOB ZALAZNIK

pekovski in sladčičarski mojster

v Ljubljani, Stari trg 21.

Dunajska borza.

Dne 21. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 35 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 50 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1003 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	342 " — "
London, 10 funtov strl.	124 " 75 "
Napoleondor (20 fr.)	9 " 93 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 95 "
Nemških mark 100	61 " 36 "

Dne 20. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 50 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 05 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 30 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " 15 "
St. Genois srečke, 40 gld.	69 " 25 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	19 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	71 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 " — "
Ljubljanske srečke	25 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v.	2895 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	107 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	132 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjša dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.